

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ยอนตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

พระราชดำริ :

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความเป็นมาของโครงการ :

- วันที่ 8 กรกฎาคม 2548 นายคมสัน จิตมั่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง เขตอำเภอแม่ทะได้ร้องขอความอนุเคราะห์งบประมาณก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ยอนตอนบน ผ่านที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี นายพินิจ จันทรสุรินทร์ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและบรรเทาอุทกภัยในเขตพื้นที่

- วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 นายเทศมนตรีตำบลสิริราช ตำบลสันตอนแก้ว อำเภอแม่ทะ ได้ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ยอนตอนบน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2554 ตามหนังสือที่ รล 0008.4/7251

- กรมชลประทานโดยสำนักงานก่อสร้าง 2 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง จัดเข้าแผนงานก่อสร้างในปีงบประมาณ 2556

ที่ตั้งของโครงการ :

หมู่ 1 บ้านสันตอนแก้ว ต.สันตอนแก้ว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง

วัตถุประสงค์ของโครงการ :

เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรทั้งในฤดูฝน และฤดูแล้งของราษฎรบ้านสันตอนแก้ว หมู่ที่ 1 จำนวน 175 ครัวเรือน ประชากร 611 คน และบ้านแม่วะ หมู่ที่ 3 จำนวน 237 ครัวเรือน ประชากร 761 คน รวมทั้งสิ้น 412 ครัวเรือน ประชากร 1,372 คน

หน่วยงานผู้ดำเนินงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
- กรมชลประทาน

ผู้ได้รับประโยชน์ :

ราษฎรบ้านสันดอนแก้ว หมู่ที่ 1 จำนวน 175 ครัวเรือน ประชากร 611 คน และบ้านแม่วะ หมู่ที่ 3 จำนวน 237 ครัวเรือน ประชากร 761 คน รวมทั้งสิ้น 412 ครัวเรือน ประชากร 1,372 คน

ผลการดำเนินงานและกิจกรรมโครงการ :

1. ก่อสร้างทำนบกั้นดิน กว้าง 8.00 ม. ยาว 247.00 ม. สูง 15.00 ม. ความจุระดับกักเก็บ 254,500 ลบ.ม.
2. ก่อสร้างทางระบายน้ำล้นแบบรางเท (เส้นทางระบายน้ำล้น กว้าง) 1 รางเท กว้าง 100 ม. ยาว 160.00 ม. สูง 1.20 ม.
3. ก่อสร้างอาคารท่อน้ำฝั่ช้าย 0.50 ม. ยาว 100.00 ม.
4. ปล่อน้ำล้นลำน้ำเดิมให้ระบบเหมืองฝายต้านท้ายน้ำ จำนวน 8 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 1,679 ไร่ พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 1,179 ไร่
 - 4.1 ฝายบวกฝักแวน(ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 517-877 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 229 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้ว ปี 2548 สภาพปัจจุบันใช้งานได้ดี
 - 4.2 ฝายต้นนอต (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 518-879 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 150 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้ว ปี 2547 สภาพปัจจุบันมีตะกอนทับถมอยู่เต็มหน้าฝาย เมื่อถึงฤดูการเพาะปลูกต้องช่วยกันขุดลอกเอาตะกอนออกเป็นประจำทุกปี
 - 4.3 ฝายแพะปาดัง (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 516-883 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 200 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้ว ปี 2548 สภาพปัจจุบันชำรุดเสียหายใช้งานได้ไม่เต็มศักยภาพ มีปริมาณตะกอนตกทับถมอยู่เต็มหน้าฝาย บริเวณหูกฝายทั้งสองข้างงูกน้ำกัดเซาะเมื่อถึงฤดูการเพาะปลูกราษฎรต้องช่วยกันซ่อมแซมและขุดลอกเอาตะกอนออกเป็นประจำทุกปี
 - 4.4 ฝายต้นข่อย (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 516-887 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 150 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้วและราษฎรบ้านแม่วะ ปี 2547 สภาพปัจจุบันมีตะกอนทับถมอยู่เต็มหน้าฝาย
 - 4.5 ฝายหนองบง (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 517-889 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 250 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้วและราษฎรบ้านแม่วะ ปี 2556 สภาพปัจจุบันใช้งานได้ดี
 - 4.6 ฝายหนองไผ่ (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 517-889 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 250 ไร่ ก่อสร้างโดยราษฎรบ้านสันดอนแก้วและราษฎรบ้านแม่วะ ปี 2541 สภาพปัจจุบันชำรุดทรุดโทรมใช้งานไม่ได้เต็มศักยภาพ มีตะกอนทับถมอยู่เต็มหน้าฝาย
 - 4.7 ฝายน้ำย่อย (ฝายคอนกรีต) ก่อสร้าง ปี 2555 พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 250 ไร่
 - 4.8 ฝายทุ่งวังดิน (ฝายคอนกรีต) พิกัด 47 QNV 514-898 ระวัง 4844 | พร้อมเหมืองส่งน้ำฝั่ช้าย พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 200 ไร่ ก่อสร้างโดยเทศบาลตำบลสิริราช ปี 2550 สภาพปัจจุบันใช้งานได้ดี

ผู้ดำเนินการ (หน่วยการดำเนินการ) :

สำนักงานก่อสร้าง 2 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กรมชลประทาน

ความสำเร็จของโครงการ : ผลลัพธ์ของโครงการ (OUTCOME)

- ด้านบวก

- สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน 1,679 ไร่ ฤดูแล้ง 200 ไร่ ราษฎร 2 หมู่บ้าน จำนวน 412ครัวเรือน บัญชีองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน หมายเลข 5205200202-2552-20-0008 ครอบคลุมพื้นที่ 1,679 ไร่ สมาชิก จำนวน 164 ราย
- สามารถแก้ไขปัญหารากยั้งและน้ำท่วมในพื้นที่ลำห้วยแม่ยอน เป็นลำน้ำสาขาของลำห้วยแม่จะแม่ น้ำจาง และอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำวัง
- ช่วยเหลือน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา

- ด้านลบ

- พื้นที่ป่าแม่จางใต้ฝั่งซ้ายรับผลกระทบจากการก่อสร้าง จำนวน 47-1-48.8 ไร่ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามประกาศกรมป่าไม้ ฉบับที่ 27/2555 ลงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2555
- ที่ตั้งทำนบกั้นดินและพื้นที่นำท่วมอยู่ในเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 2 และชั้น 4
- พื้นที่ราษฎรได้รับผลกระทบและสละที่ดินเพื่อการก่อสร้างจำนวน 7 ราย

ที่มาของข้อมูล :

- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) - สำนักงานก่อสร้าง 2 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กรมชลประทาน

ผู้ที่เกี่ยวข้อง :

- สำนักงานก่อสร้าง 2 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กรมชลประทาน